

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym w dniu 30 grudnia 2020 r. (data złożenia w Sądzie) strona powodowa (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie od strony pozwanej W..pl sp. z o.o. z siedzibą w W. (dalej także: (...)) kwot:

- 572,76 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 14 czerwca 2017 r. do dnia zapłaty dla umowy z dnia 20 stycznia 2017 r.;

- 333,30 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 6 lutego 2017 r. do dnia zapłaty dla umowy z dnia 22 września 2016 r.;

- 332,73 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 2 marca 2018 r. do dnia zapłaty dla umowy z dnia 30 maja 2017 r.;

tytułem proporcjonalnego zwrotu pozaodsetkowych kosztów kredytu w związku z jego wcześniejszą spłatą. Ponadto strona powodowa wniosła o zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, że strona pozwana zawarła z konsumentem J. J. trzy umowy pożyczek, a w związku z każdą z umów pożyczki pobrana została prowizja. Wobec wcześniejszej spłaty kredytu przez konsumenta pożyczkodawca nie zwrócił mu jednakże proporcjonalnej części uiszczonej prowizji. Następnie strona powodowa zawarła z konsumentem umowę przelewu wierzytelności pieniężnej przysługującej konsumentowi od strony pozwanej z tytułu całkowitej wcześniejszej spłaty kredytu, na mocy której strona powodowa nabyła przysługujące jej roszczenie w stosunku do strony pozwanej o zwrot spornej kwoty prowizji. Jako podstawę prawną żądania wskazano art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. Nr 126, poz. 715 ze zm., dalej także: „u.k.k.”). Co do roszczenia odsetkowego strona powodowa wyjaśniła, że naliczyła je z upływem 14-dniowego terminu od daty spłaty całości zobowiązań kredytowych, na podstawie art. 52 u.k.k. Strona powodowa połączyła w niniejszej sprawie roszczenia z 3 umów pożyczek. (pozew – k. 4-5v)

W odpowiedzi na pozew strona pozwana W..pl sp. z o.o. z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od strony powodowej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Uzasadniając swoje stanowisko strona pozwana zakwestionowała by została zawarta umowa kredytu konsumentckiego, ani by doszło do wypłaty kredytu bądź jego przedterminowej spłaty. Podniosła następnie, że powództwo jest bezzasadne z uwagi na niewykazanie przeniesienia roszczenia konsumenta na stronę powodową, w szczególności z uwagi na niewykazanie zapłaty wynagrodzenia tytułem nabycia rzekomej wierzytelności. Zarzucono także, że metoda liniowa redukcji prowizji nie wynika z art. 49 u.k.k. Ponadto Pożyczkodawca podniósł zarzut przedawnienia roszczenia wskazując na upływ 3-letniego terminu przedawnienia w przypadku każdej z umów. (pozew – k. 35-37)

W piśmie przygotowawczym z dnia 5 października 2021 r. (data nadania przesyłki) strona pozwana przedstawiła rozliczenie umów pożyczek zawartych z konsumentem wykazując, iż w momencie wcześniejszej spłaty pożyczki została pomniejszona przez stronę pozwaną prowizja, stanowiącą jedyny koszt kredytu.

W piśmie przygotowawczym z dnia 15 października 2021 r. (data nadania przesyłki) strona powodowa zanegowała by doszło do zwrotu na rzecz konsumenta jakiegokolwiek części prowizji.

W piśmie przygotowawczym z dnia 27 grudnia 2021 r. (data przesyłki) strona pozwana podtrzymała dotychczasowe stanowisko, podnosząc dodatkowo zarzut braku legitymacji czynnej i biernej stron. Wskazano nadto na niezgodność w dacie umowy cesji oraz brak zawiadomienia Pożyczkodawcy o umowie cesji. Zakwestionowano zasadność

przyjęcia liniowej metody zwrotu proporcjonalnej części prowizji, wskazując na analogię do rozszczenia odsetkowego. Uwypuklono także koszty ponoszone przez Pożyczkodawcę w związku z zawarciem umów.

W dalszym toku postępowania strony podtrzymały dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Finalnie Pożyczkodawca wskazał jeszcze, że w prowizji zawarte były odsetki od pożyczonego kapitału, które powinny pomniejszać wysokość zredukowanej prowizji (k. 103v)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W..pl sp. z o.o. z siedzibą w W., jako pożyczkodawca, zawarł z J. J., jako pożyczkobiorcą, ramową umowę pożyczki nr (...), na podstawie której udzielił J. J. pożyczki w dniu 22 września 2016 r. w kwocie 4 000 zł, z terminem spłaty do 22 marca 2017 r. Od udzielonej pożyczki została pobrana prowizja w kwocie 1 592 zł, a całkowita kwota do zapłaty wynosiła 5 592 zł. (...) wynosiła 14%.

Dnia 20 stycznia 2017 r. pożyczkobiorca dokonał przedterminowej całkowitej spłaty zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki, w ten sposób, że spłacono wcześniej w ratach kwotę 2 796,29 zł zaś pozostała kwota 2 598,37 zł pochodziła z kolejnej pożyczki. Łączna kwota spłaty to wartość 5 394,66 zł. Redukcja prowizji zastosowana przez Pożyczkodawcę wyniosła więc 197,34 zł

(**okoliczność bezsporna, a nadto** : wydruk potwierdzenia zawarcia umowy pożyczki - k. 11-12, raport BIK – k. 16, tabela – k. 67 i k. 102)

W..pl sp. z o.o. z siedzibą w W., jako pożyczkodawca, zawarł z J. J., jako pożyczkobiorcą, ramową umowę pożyczki nr (...), na podstawie której udzielił J. J. pożyczki w dniu 20 stycznia 2017 r. w kwocie 2 998,37 zł, z terminem spłaty do 20 stycznia 2018 r. Od udzielonej pożyczki została pobrana prowizja w kwocie 1 646,11 zł, a całkowita kwota do zapłaty wynosiła 4 644,48 zł. (...) wynosiła 14%.

Pożyczka została wypłacona w ten sposób, że kwota 2 998,37 zł została przeznaczona na spłatę pożyczki z dnia 22 września 2016 roku, a pozostałe 400 zł na rachunek pożyczkobiorcy.

Dnia 30 maja 2017 r. pożyczkobiorca dokonał przedterminowej całkowitej spłaty zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki w ten sposób, że spłacono wcześniej w ratach kwotę 1 548,20 zł zaś pozostała kwota 2 571,65 zł pochodziła z kolejnej pożyczki. Łączna kwota spłaty to wartość 4 119,85 zł. Redukcja prowizji zastosowana przez Pożyczkodawcę wyniosła więc 524,63 zł

(**okoliczność bezsporna, a nadto** : wydruk potwierdzenia zawarcia umowy pożyczki - k. 9-10, raport BIK – k. 16, tabela – k. 67 i k. 102)

W..pl sp. z o.o. z siedzibą w W., jako pożyczkodawca, zawarł z J. J., jako pożyczkobiorcą, ramową umowę pożyczki nr (...), na podstawie której udzielił J. J. pożyczki w dniu 30 maja 2017 r. w kwocie 4 991,65 zł, z terminem spłaty do 9 czerwca 2018 r. Od udzielonej pożyczki została pobrana prowizja w kwocie 2 740,42 zł, a całkowita kwota do zapłaty wynosiła 7 732,07 zł. (...) wynosiła 126,13%.

Dnia 15 lutego 2018 r. pożyczkobiorca dokonał przedterminowej całkowitej spłaty zobowiązania wynikającego z umowy, uiszczając kwotę 7 379,21 zł. Redukcja prowizji zastosowana przez Pożyczkodawcę wyniosła więc 352,36 zł

(**okoliczność bezsporna, a nadto** : wydruk potwierdzenia zawarcia umowy pożyczki - k. 13-14, raport BIK – k. 15v, tabela – k. 67 i k. 102)

W dniu 9 września 2020 r. pożyczkobiorca, jako cedent, zawarł z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O., jako cesjonariuszem, umowę cesji wierzytelności pieniężnych przysługujących wobec W..pl sp. z o.o. z siedzibą w W. z umów pożyczek z dnia 22 września 2016 r., 20 stycznia 2017 r. oraz 30 maja 2017 r. wraz ze wszystkimi związanymi z tymi wierzytelnościami prawami (m.in. odsetkami za zwłokę i opóźnienie). Cesjonariusz przelew wierzytelności przyjął w celu dochodzenia jej

na drodze sądowej lub pozasądowej. Umowa została podpisana dnia 9 września 2020 r., a jej druk był przygotowany dnia 7 września 2020 r.

(**dowód:** umowa przelewu – k. 28-29 i załączniki – k. 19 - 24)

Powyższy stan faktyczny – zasadniczo bezsporny pomiędzy stronami – Sąd ustalił na podstawie wskazanych powyżej dokumentów, wydruków i kserokopii dokumentów złożonych przez strony postępowania. W ocenie Sądu dowody te tworzą zasadniczo spójny i niebudzący wątpliwości w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, a przez to zasługujący na wiarę materiał dowodowy. Stwierdzić należy, że żadna ze stron, nie poddawała w wątpliwość ich wiarygodności i mocy dowodowej, również i Sąd nie dopatrywał się w nich niczego, co uzasadniałoby powzięcie wątpliwości w tym zakresie z urzędu. Pomimo początkowego kwestionowania przez stronę pozwaną faktu udzielenia pożyczek, czy dat ich spłat, następnie jednak strona pozwana przedstawiła przygotowane przez siebie tabele wskazujące dokładnie daty zawarcia umów oraz daty i wysokości ich spłat przez pożyczkobiorcę, a co więcej, wskazała na wysokość zastosowanej już redukcji prowizji. Tym samym Sąd uznał, że powyższe okoliczności nie były sporne. Sporna pozostawała więc jedynie kwestia skuteczności umowy cesji oraz sposobu dokonania redukcji prowizji.

Czyniąc ustalenia faktyczne w sprawie Sąd kierował się zatem regułami art. 229 i art. 230 k.p.c. uznając za ustalone okoliczności faktyczne przyznane lub niekwestionowane przez stronę przeciwną.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie niemalże w całości.

W pierwszej kolejności Sąd stwierdził, że nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut nieważności umowy cesji podniesiony przez pozwaną spółkę i w konsekwencji zarzut braku legitymacji czynnej i biernej stron. Z dołączonych do akt sprawy dokumentów wynika, że oba podpisy pod umową cesji znalazły się na niej dnia 9 września 2020 roku (k. 29(to jest więc data zawarcia umowy).

Umowa cesji była odpłatna, lecz zapłata ceny nie była warunkiem ważności umowy (art. 510 § 1 k.c.). Do cesji wierzytelności (skutku rozporządzającego) doszło bowiem w wyniku samego już zawarcia umowy zobowiązującej (sprzedaży). W zakresie zaś nieujawnionej przez stronę powodową ceny z tytułu zawarcia umowy cesji, ocena prawna faktów przedstawionych przez stronę pozwaną nakazuje uznać, że w istocie strona pozwana zarzuca, że zawarcie przedmiotowej umowy cesji mogło nastąpić w warunkach wyzysku konsumenta (art. 388 k.c.). Ta zaś instytucja dla swego zastosowania wymaga zgłoszenia żądania strony umowy, pokrzywdzonej rażąco nieekwiwalentnym świadczeniem wzajemnym. Nie jest to więc okoliczność, na którą może powołać się każdy i samo jej ewentualne zaistnienie, bez zgłoszenia żądania strony pokrzywdzonej umową, nie będzie prowadzić do nieważności umowy. Z kolei na ochronę interesów konsumenta może powołać się jedynie konsument (ewentualnie jego następca prawny), nie zaś osoba trzecia w stosunku do umowy zawartej przez konsumenta.

Ponadto strona pozwana zarzuciła, że podpis pod umową cesji został złożony w dniu 9 września 2020 r., a nie w dniu 7 września 2020 r., na który to dzień datowane jest zawiadomienie o przelewie wierzytelności. W ocenie sądu data 7 września 2020 r. jest datą sporządzenia druku umowy i być może podpisania przez jedną ze stron umowy (choć kwestia ta nie ma istotnego znaczenia). Przy podpisach zaś naniesiono dodatkową datę: 9 września 2020 r. W dacie tej doszło więc do faktycznego podpisania umowy albo przez obie strony umowy albo, co bardziej prawdopodobne, w świetle podpisów cedenta na załącznikach do umowy opatrzonych datą 7 września 2020 r., tylko przez cesjonariusza, składającego podpis w drugiej kolejności. Skuteczność zawartej w ten sposób umowy, gdzie strony w różnych datach podpisują tekst dokumentu, w ocenie Sądu nie może budzić wątpliwości. Umowa zostaje wówczas uznana za zawartą z dniem 9 września 2020 roku. Nadto wezwanie do zapłaty nosi datę 11 września 2020 r., a zatem zostało wystosowane niewątpliwie już po skutecznym zawarciu umowy cesji. Dołączenie do wezwania do zapłaty pełnomocnictwa do zwolnienia z tajemnicy bankowej oraz zawiadomienia o przelewie wierzytelności, które cedent podpisał dnia 7 września 2020 roku, nie może mieć więc wpływu na ocenę, iż finalnie, umowę zawarto dnia 9 września 2020 roku. W tej dacie znalazły się na niej podpisy obu stron. Co więcej, ewentualny brak zawiadomienia dłużnika o

cesji wierzytelności nie ma wpływu na jej ważność, a co najwyżej może rodzić konsekwencje w wypadku dokonania spłaty przez dłużnika do rąk cedenta (art. 512 k.c.).

Przechodząc do istoty sprawy, Sąd uznał, że przedmiotowe prowizje są kosztem o którym mowa w art. 49 ust. 1 u.k.k. Sąd podziela przy tym w całości argumentację przytoczoną przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 12 grudnia 2019 r., w sprawie o sygn. III CZP 45/19, Legalis nr 2259276, w której wskazano, że przewidziane w art. 49 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim uprawnienie konsumenta do obniżenia całkowitego kosztu kredytu w przypadku jego spłaty w całości przed terminem określonym w umowie obejmuje także prowizję za udzielenie kredytu. Uchwała ta zapadła w oparciu o analogiczny stan faktyczny, toteż przytaczanie ponownie jej argumentów, odpowiadających na wszystkie zarzuty strony pozwanej, jest zbędne. Treść uchwały jest stronom doskonale znana.

Kolejno odnieść należało się do zarzutu strony pozwanej co do możliwości stosowania proporcjonalnego systemu rozliczenia należnej prowizji, nie koniecznie jako metody liniowej. Stanowisko strony pozwanej także i w tym względzie, nie zasługuje na uwzględnienie. Należy bowiem zwrócić uwagę, że umowa nie przewidywała sposobu rozliczenia prowizji w ramach spłacanych przez konsumenta rat. Także natura prowizji, jako świadczenia określonego, co do globalnej kwoty i doliczanego do kwoty kredytu (inaczej niż odsetki, które naliczane są od wartości aktualnego salda zadłużenia i w wypadku przyjęcia równych rat, ich udział w racie stopniowo się zmniejsza) nie przemawia za możliwością naliczania różnych wysokości części prowizji w poszczególnych, spłacanych przez konsumenta ratach. Co więcej, strona pozwana, dokonując częściowego zwrotu prowizji, nie przedstawiła modelu, w oparciu o który dokonano wyliczeń, który potencjalnie mógłby znaleźć uznanie w oczach Sądu. Zwrócić należy bowiem uwagę, że w zawartej przez strony umowie, prowizja nie jest określona jako świadczenie główne, ale koszt poboczny. Świadczeniem głównym jest bowiem zwrot kapitału (art. 720 § 1 k.c.). Nadto umowa nie zawiera żadnej definicji prowizji, z czym jest ona związana, ani w jaki sposób jest ustalana. Skoro tak, to trudno przyjąć za słuszne, posłużenie się przez stronę pozwaną enigmatycznym samoograniczeniem prowizji. Z przedłożonych w sprawie twierdzeń, wynika bowiem jedynie, że zamiast arbitralnie ustalonej prowizji w pewnej kwocie, wobec przedterminowej spłaty, pożyczkodawca ustalił ponownie arbitralnie inną prowizję, ale nie koniecznie proporcjonalnie niższą (tabela k. 102). Pożyczkodawca dokonał więc pewnej redukcji prowizji (uznając tym samym konieczność zastosowania art. 49 u.k.k. także w stosunku do prowizji, wobec przedterminowej spłaty kredytu), lecz nie wyjaśnił metodologii tego wyliczenia. Skoro więc strona pozwana nie wykazała, by zasadny mógł być inny model wyliczeń zwrotu kosztów „które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy”, brak było podstaw do odstąpienia od metody najprostszej tj. liniowej.

W konsekwencji Sąd uznał więc, że wbrew stanowisku strony pozwanej, strona powodowa co do zasady prawidłowo określiła metodologię rozszczenia, przy czym zasadnym było dokonanie proporcjonalnej redukcji prowizji liczonej precyzyjniej bo w dniach trwania umowy, nie zaś jak to przyjęła strona powodowa w miesiącach. Sąd dokonał więc następujących obliczeń:

Umowa z dnia 22 września 2016 roku:

prowizja – 1 592 zł

uzgodniony czas trwania umowy: od 22.09.2016 do 22.03.2017 tj. 181 dni

prowizja/dzień = 8,795580110497238 zł

spłata 20.01.2017

rzeczywisty czas trwania umowy: 120 dni

należna stronie pozwanej prowizja: 8,795580110497238 zł x 120 ~ 1 055,47 zł

prowizja do zwrotu: 535,53 zł (1 592 – 1 055,47) zł

kwota o jaką strona pozwana już obniżyła prowizję: 197,34 zł

do zwrotu pozostaje 338,19 zł, (żądanie pozwu 333,30 zł)

data rozliczenia: 20.01.2017 + 14 dni = 3.02.2017

data wymagalności: 04.02.2017 (odsetki żądane w pozwie od dnia 6.02.17)

umowa z dnia 20 stycznia 2017 roku

prowizja – 1 646,11 zł

uzgodniony czas trwania umowy od 20.01.2017 do 20.01.2018 tj. 365 dni

prowizja/dzień = 4,509890410958904 zł

spłata 30.05.2017

rzeczywisty czas trwania umowy: 129 dni

należna stronie pozwanej prowizja: 4,509890410958904 zł x 129 = 581,7758630136986 zł

prowizja do zwrotu: ~1064,33 zł (1 646,11 zł – 581,7758630136986 zł)

kwota o jaką pozwana rzeczywiście obniżyła koszt pożyczki: 524,63 zł

do zwrotu pozostaje: 1 064,33 – 524,63 = 539,70 zł (żądanie pozwu 572,76 zł)

data rozliczenia: 30.05.2017 + 14 dni = 13.06.2017

data wymagalności: 14.06.2017 (odsetki żądane w pozwie od dnia 14.06.2017 roku)

umowa z dnia 30 maja 2017 roku

prowizja – 2 740,42 zł

uzgodniony czas trwania umowy od 30.05.2017 do 09.06.2018 tj. 375 dni

prowizja/dzień = 7,307786666666667 zł

spłata 15.02.2018

rzeczywisty czas trwania umowy: 261 dni

należna stronie pozwanej prowizja: 7, (...) ~ 1 907,33 zł

prowizja do zwrotu: 833,09 zł (2 740,42 – 1 907,33)

kwota o jaką pozwana rzeczywiście obniżyła koszt pożyczki: 352,36 zł

do zwrotu pozostaje: 833,09 zł – 352,36 zł = 480,73 zł (żądanie pozwu 332,73 zł)

data rozliczenia: 15.02.2018 + 14 dni = 01.03.2018

data wymagalności: 02.03.2018 (odsetki żądane w pozwie od dnia 2 marca 2018 roku)

Kolejno, Sąd nie znalazł podstaw dla obniżenia żądania pozwu o równowartość odsetek kapitałowych od kwot pożyczek za okres trwania tych umów. Za ten okres strona pozwana otrzymała już bowiem proporcjonalną część umówionej

pro wizji. Brak jest zaś podstaw umownych czy ustawowych, by wbrew treści umowy, obciążać konsumenta dodatkowo odsetkami kapitałowymi.

Częściowo zasadny okazał się być natomiast zarzut przedawnienia roszczenia, przy czym jedynie w zakresie części żądania odsetkowego. Brak prawidłowego rozliczenia się z pobranej przy zawieraniu umowy prowizji, wbrew normie art. 52 u.k.k., stanowi o nienależnym wykonaniu zobowiązania. Wymagalność roszczenia następuje więc po upływie 14 dni od daty dokonania przedterminowej spłaty pożyczki. Termin przedawnienia tego roszczenia to ogólny termin 10 letni, zaś wobec umów co do których roszczenie stało się wymagalne po dniu 9 lipca 2018 roku, 6 – letni. Jednocześnie do roszczeń wymagalnych przed tą datą nie mają zastosowania przepisy Kodeksu cywilnego w zakresie sposobu liczenia terminu przedawnienia (a zwłaszcza art. 118 zd. 2 k.c. dotyczący wydłużenia terminu przedawnienia do końca roku kalendarzowego), wobec jednoznacznego brzmienia przepisu przejściowego tj. art. 5 ust. 3 ustawa z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 1104). Tym samym wszelkie należności odsetkowe wymagalne przed dniem 30 grudnia 2017 roku (tj. 3 lata przed wniesieniem pozwu) jako przedawnione, podlegały oddaleniu.

O odsetkach, w części nieprzedawnionej, Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. uwzględniając fakt, że wierzytelność, zgodnie z art. 52 u.k.k. była wymagalna z upływem 14 dni od przedterminowej spłaty kredytu, kiedy to doszło do nienależnego wykonania umowy.

Mając na uwadze powyższe, stosując liniowy mechanizm redukcji prowizji, należało uznać powództwo za zasadne niemal w całości, uwzględniając powództwo do kwoty 1 202,73 zł (pkt 1 wyroku). Powództwo w pozostałym zakresie żądania głównego i co do przedawnionej części żądania odsetkowego, podlegało zaś oddaleniu (pkt 2 wyroku).

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie 3 wyroku na zasadzie art. 100 zd. 2 k.p.c., kierując się zasadą obciążenia w całości kosztami procesu strony, której przeciwnik uległ tylko co do nieznacznej części swego żądania (w zakresie 36,06 zł).

Na wysokość zasądzonych kosztów (387 zł) składała się kwota 100 zł tytułem opłaty od pozwu, kwota 270 zł tytułem wynagrodzenia ustanowionego w sprawie pełnomocnika będącego adwokatem (§ 2 ust 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.) oraz kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Jednocześnie Sąd zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie od kosztów sądowych zgodnie z art. 98 § 1¹ k.p.c., jako że powództwo zostało wniesione po 7 listopada 2019 roku, tj. po wejściu w życie w/w przepisu.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji.

Zarządzenie: (...)